

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

w ZESPOLE SZKÓŁ ŁĄCZNOŚCI

im. Obrońców Poczty Polskiej w Gdańsku

- wersja skrócona

1. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem szkoły, w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich

Pracownicy szkoły dbają o bezpieczeństwo uczniów podczas pobytu w szkole, monitorują sytuacje i dobrostan małoletnich.

Pracownicy wspierają uczniów w pokonywaniu trudności. Pomoc uczniom uwzględnia umiejętności rozwojowe małoletnich oraz możliwości wynikające z niepełnosprawności lub specjalnych potrzeb edukacyjnych.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

w ZESPOLE SZKÓŁ ŁĄCZNOŚCI

im. Obrońców Poczty Polskiej w Gdańsku

Podstawy prawne:

1. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289)*
2. *Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2023 r., poz. 535)*
3. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. poz. 1870)*
4. *Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 1606)*
5. *Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.)*
6. *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 900)*
7. *Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781)*
8. *Konwencja o prawach dziecka (Dz. U. 1991 r. nr 120, poz. 526)*
9. *Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2012, poz. 1169)*
10. *Kodeks karny (Dz. U. 2024 r. poz. 17)*
11. *Karta Nauczyciela (Dz. U. 2023 r. poz. 984)*
12. *Kodeks pracy (Dz. U. 2023 r. poz. 1465)*
13. *Rozporządzenie o ochronie danych osobowych UE z dnia 27 kwietnia 2016 r.*
14. *Statut Zespołu Szkół Łączności im. Obrońców Poczty Polskiej w Gdańsku*
15. *Dokumentacja ochrony danych - Regulamin monitoringu wizyjnego*

Opracowanie:

1. Iwona Gołębiowska
- 2.

Obowiązuje od dnia

Pracownicy

podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażanie emocji w sposób niekrywdzący dla innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad „dobrego wychowania”.

Zachowania niedozwolone wobec małoletnich:

1. Kontakty łamiące obowiązujące prawo lub ustalone normy i zasady. niesprawiedliwe traktowanie uczniów i dyskryminowanie ich ze względu na pochodzenie, poczucie tożsamości, wiek, płeć, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę i umiejętności.

2. Wykorzystywanie przewagi fizycznej przez personel oraz wykorzystywanie relacji władzy poza kwestią oceniania zachowania i wiedzy przedmiotowej oraz przestrzegania przepisów obowiązujących w szkole.
3. Stosowanie przemocy fizycznej przez personel.
4. Stosowanie przemocy psychicznej przez personel, np.:
 - a) izolowanie i obniżanie statusu ucznia w grupie,
 - b) stygmatyzowanie uczniów z powodu ich zdrowia, osiągnięć edukacyjnych, wyglądu, orientacji seksualnej, światopoglądu czy sytuacji majątkowej,
 - c) wyszydzanie uczniów, wyśmiewanie, ośmieszanie, poniżanie, wyzywanie, grożenie,
 - d) zastraszanie uczniów, obrażanie ich godności, stosowanie kar niewspółmiernie do win,
 - e) agresywne ataki na czatach, komunikatorach i forach internetowych,
 - f) umieszczanie w przestrzeni publicznej obraźliwych, ośmieszających uczniów rysunków, zdjęć i filmów,
 - g) rozpowszechnianie wszelkich nieprawdziwych, poniżających uczniów materiałów,
 - h) cyberstalking – śledzenie w sieci poczynań uczniów i upublicznianie ich.
5. Stosowanie przez personel naruszających godność ucznia wypowiedzi o podtekście seksualnym oraz nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej, w tym:
 - a) komentarze na temat ciała/wyglądu/ubioru z podtekstem seksualnym,
 - b) dyskryminujące komentarze odnoszące się do płci,
 - c) wulgarne lub niestosowne dowcipy i żarty,
 - d) pisanie wulgarnych lub dwuznacznych SMS-ów, e-maili,
 - e) publikowanie prywatnych zdjęć lub innych informacji o uczniach i ich rodzinach w osobistych mediach społecznościowych, np. facebooku, bez zgody zainteresowanych stron,
 - f) wdawanie się w prywatne rozmowy uczniów w mediach społecznościowych, zamieszczanie komentarzy i udostępnianie zdjęć, w jakimkolwiek podtekście lub kontekście erotycznym, które mogłyby uczniom wyrządzić krzywdę.
6. Naruszanie przez personel nietykalności osobistej ucznia. Zachowywanie się wobec małoletniego w sposób niestosowny lub dwuznaczny w celu zaspokojenia własnych potrzeb seksualnych.
7. Zmuszanie do odbycia jakiegokolwiek aktywności o charakterze seksualnym.
8. Prowokowanie przez personel nieodpowiednich kontaktów z małoletnimi, np. angażowanie się w takie aktywności jak łaskotanie czy brutalne zabawy fizyczne.
9. Nierównoważenie przez personel potrzeby nadzoru z prawem uczniów do prywatności, np. wchodzenie pod prysznic i do szatni na zajęciach wychowania fizycznego bez uzyskania pozwolenia/poinformowania o tym uczniów.

2. Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

1. Uczniowie mają prawo do życia i przebywania w bezpiecznym środowisku, także w szkole. Nauczyciele i reszta personelu szkoły chronią uczniów i zapewniają im bezpieczeństwo.
2. Uczniowie mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania/postępowania określonych w statucie szkoły.
3. Uczniowie mają obowiązek uznawać prawo innych uczniów do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Mają zakaz naruszania praw innych uczniów, czyli dyskryminowania kogokolwiek ze względu na jakąkolwiek jego odmiennosc.
4. Zachowanie i postępowanie uczniów wobec kolegów/innych osób nie może naruszać ich poczucia godności/wartości osobistej. Uczniowie są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
5. Kontakty między uczniami powinno cechować zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych, tj. „proszę”, „dziękuję”, „przepraszam”, uprzejmość, życzliwość, poprawny wolny od wulgaryzmów język, kontrola swojego zachowania i emocji, wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
6. Uczniowie powinni budować wzajemne relacje poprzez niwelowanie konkurencyjności między sobą w różnych obszarach życia, wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne, bez użycia siły, rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą. Powinni akceptować i szanować siebie nawzajem.
7. Uczniowie powinni okazywać zrozumienie dla trudności i problemów kolegów i koleżanek oraz oferować im pomoc. Nie mogą kpić, szydzić z ich słabości, wyśmiewać ich i nadmiernie krytykować.
8. W kontaktach między sobą uczniowie nie powinni zachowywać się prowokacyjnie i konkurencyjnie. Nie powinni również mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogości ze strony kolegów.

9. Uczniowie mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że robią to w sposób wolny od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządzający krzywdy.
10. Bez względu na powód agresja oraz przemoc fizyczna i psychiczna wśród uczniów nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Uczniowie nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu fizycznej i psychicznej agresji i przemocy wobec innych uczniów.
11. Uczniowie mają obowiązek przeciwstawiana się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania pracowników szkoły o zaistniałych zagrożeniach.
12. Jeśli uczeń jest świadkiem stosowania przez innego ucznia/uczniów jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np. pomaga osobie poszkodowanej, chroni ją, szuka pomocy dla niej u osoby dorosłej (zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami).
13. Wszyscy uczniowie mają obowiązek znać obowiązujące w szkole procedury bezpieczeństwa – wiedzieć, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych uczniów, gdzie i do kogo dorosłego mogą się w szkole zwrócić o pomoc.
14. Jeśli uczeń stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w szkole pomoc zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Niedozwolone zachowania małoletnich w szkole

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec uczniów/innych osób:

a) agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:

- bicie, uderzenie, popychanie, kopanie, opluwanie,
- wymuszenia,
- napastowanie seksualne,
- nadużywanie swojej przewagi fizycznej nad inną osobą,
- fizyczne zaczepki,
- zmuszanie siłą innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań,
- rzucanie w kogoś przedmiotami,
- rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z kolegami, udział w bójce,

- znęcanie się (współdział w znęcaniu się nad kolegami, zorganizowana przemoc, zastraszanie).

b) agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:

- obelgi, wyzwiska,
- wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z innej osoby,
- bezpośrednie obrażanie innej osoby,
- plotki i obraźliwe żarty,
- groźby,
- poniżanie,
- wykluczanie, izolacja, ignorowanie, manipulowanie,
- wulgarne gesty,
- śledzenie, szpiegowanie,
- stosowanie wobec innych osób różnych form cyberprzemocy, np. wysyłanie obraźliwych SMS-ów i MMS-ów oraz wiadomości na forach internetowych,
- wykonywanie telefonów i wysyłanie e-maili zawierających groźby, poniżających, wulgarnych i zastraszających,
- publikowanie wizerunku i udostępnianie danych danej osoby bez jej zgody,
- straszenie,
- szantażowanie,
- niestosowane odzywanie się do kolegów lub innych osób w szkole lub poza nią,
- nieszanowanie własności innych osób oraz własności szkolnej,
- wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od innych uczniów,
- szykanowanie uczniów lub innych osób w szkole z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu,
- aroganckie/niegrzeczne zachowanie wobec kolegów i koleżanek, wulgaryzmy; kłamanie, oszukiwanie kolegów i koleżanek oraz innych osób w szkole,
- wystugiwanie się innymi uczniami w zamian za korzyści materialne.

2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w szkole lub klasie, np. rzucanie kamieniami, przynoszenie do szkoły ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek), używanie ognia bez nadzoru osoby dorosłej na terenie szkoły.
3. Nieuzasadnione, bez zgody nauczyciela opuszczanie sali lekcyjnej. Wagarowanie. Wyjście bez zezwolenia poza teren szkoły w trakcie przerwy lub lekcji.
4. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć i zabaw organizowanych w szkole. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu.
5. Niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek szkolnych i przerw międzylekcyjnych, np. przebywanie w miejscach niedozwolonych, itp.
6. Używanie substancji psychoaktywnych na terenie szkoły (za wyjątkiem stosowania leków zgodnie z zaleceniem lekarza), np. palenie papierosów, picie alkoholu.
7. Rozprowadzanie i stosowanie na terenie szkoły substancji nielegalnych.
8. Używanie wulgaryzmów.
9. Kradzież, przywłaszczenie, zabieranie lub niszczenie własności kolegów, koleżanek lub innych osób oraz własności szkolnej.
10. Niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie).
11. Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych uczniów/osób bez ich zgody.
12. Upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób.

3. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz procedury ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

1. Infrastruktura sieciowa szkoły umożliwia dostęp do Internetu, zarówno personelowi, jak i uczniom, w czasie zajęć i poza nimi.
2. Na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu na terenie szkoły jest zainstalowane oraz systematycznie aktualizowane oprogramowanie antywirusowe, antyspamowe i firewall.
3. Na terenie szkoły dostęp ucznia do Internetu możliwy jest:
 - a) pod nadzorem nauczyciela na zajęciach komputerowych,
 - b) bez nadzoru nauczyciela na przeznaczonych do tego komputerach, znajdujących się na terenie szkoły.
4. Uczeń może korzystać z Internetu tylko na komputerze z zainstalowanym programem filtrującym treści.

5. Uczeń obsługuje sprzęt komputerowy z godnie z zaleceniami nauczyciela.

6. Użytkownikowi komputera zabrania się:

a) instalowania oprogramowania oraz dokonywania zmian w konfiguracji oprogramowania zainstalowanego w systemie,

b) usuwania cudzych plików, odinstalowania programów, dekompletowania sprzętu.

4. Zasady i procedury podejmowania interwencji, w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

1. W każdym przypadku zgłoszenia krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez osobę pełnoletnią, Dyrektor szkoły powołuje Szkolny Zespół Interwencyjny do wstępnego zdiagnozowania sytuacji ofiary, w szczególności, tzw. czynniki ryzyka oraz dane świadczące o przemocy lub wykluczające ją: kto jest sprawcą krzywdzenia i w jakiej relacji pozostaje z małoletnim, jak często i od jak dawna małoletni jest krzywdzony, informacje o zachowaniach pozostałych członków rodziny wobec małoletniego, relacjach jakie ma małoletni z osobą rodzica niekrzywdzącego, o osobach wspierających je, informacje o innych czynnikach towarzyszących przemocy – np. uzależnieniu od alkoholu rodziców.
2. W skład Szkolnego Zespołu Interwencyjnego wchodzi: Dyrektor/wicedyrektor ds. wychowawczych, psycholog/pedagog szkolny (pedagog specjalny w przypadku osób z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego), wychowawca, pracownik zgłaszający podejrzenie stosowania przemocy.
3. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy domowej lub stwierdzenia jej stosowania, psycholog/pedagog szkolny wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”.
4. W przypadkach niewskazujących na wiarygodność zgłoszenia (pomówienie, konfabulacja, kłamstwo, nieporozumienie) – wychowawca klasy, psycholog/pedagog szkolny i nauczyciele prowadzą wnikliwą obserwację małoletniego i w terminie 3 miesięcy od zgłoszenia ponownie w takim składzie, jak w pkt. 2, dokonują oceny sytuacji małoletniego.

5. Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”

Każdy pracownik szkoły jest zobowiązany w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub zdobycia informacji o krzywdzeniu małoletniego podjąć działania:

- w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia – zawiadomić pogotowie ratunkowe i policję,

- w przypadku zauważania niepokojących symptomów, zgłosić to Dyrekcji lub psychologowi/pedagogowi szkolnemu.

Dyrektor szkoły powołuje Szkolne Zespoły Interwencyjne do diagnozy i oceny ryzyka zagrożenia przemocą domową – odrębne dla każdej sprawy. W porozumieniu z psychologiem/pedagogiem szkolnym występuje do sądu rodzinnego i prokuratury, MOPR-u z zawiadomieniem o zagrożeniu małoletniego krzywdzeniem.

Procedurę „Niebieskie Karty” wszczyna psycholog/pedagog szkolny.

6. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu szkoły do stosowania Standardów Ochrony Małoletnich, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności

Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu do stosowania standardów jest Dyrektor szkoły.

Przygotowanie personelu polega na pogłębianiu wiedzy i umiejętności rozpoznawania krzywdzenia, objawów, identyfikacji ryzyka krzywdzenia i podejmowania, zgodnie z prawem właściwych działań, a także wiedzy z zakresu odpowiedzialności prawnej w przypadku zaniechania postępowania w celu ochrony i wsparcia małoletnich.

7. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich w Zespole Szkół Łączności w Gdańsku oraz udzielanie wsparcia skrzywdzonym małoletnim:

1. Psycholog szkolny – p. Iwona Gołębiowska

Gabinet psychologa znajduje się w budynku B na I piętrze w sali nr 141.
Godziny pracy psychologa wskazane są na stronie internetowej szkoły.
Z psychologiem można kontaktować się przez Dziennik elektroniczny oraz telefonicznie pod nr 58 308 01 19.

2. Wicedyrektor ds. wychowawczych i innowacji – p. Katarzyna Olejnik

Gabinet wicedyrektora ds. wychowawczych i innowacji znajduje się w budynku A na pierwszym piętrze w sali nr 103.

W przypadku zagrożenia życia lub zdrowia małoletniego należy zostawić zawiadomienie o przemocy pierwszemu spotkanemu pracownikowi szkoły.

8. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

Dla każdego zdarzenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich zakładana jest imiennateczka z nazwiskiem małoletniego. Teczkę zakłada i prowadzi koordynator strategii ochrony małoletnich.

Do czasu zakończenia sprawy teczka pozostaje w sekretariacie i jest należycie chroniona przed dostępem osób nieuprawnionych.

9. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia oraz sporządzania oceny efektywności udzielanego wsparcia

Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu jego krzywdzenia opracowuje Szkolny Zespół Interwencyjny powołany przez Dyrektora.

Struktura dokumentu „Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia”:

- Imię i nazwisko ucznia,
- Imiona i nazwiska członków zespołu sporządzającego plan wsparcia
- Powód, z jakiego został opracowany plan wsparcia,
- Diagnoza sytuacji małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia,
- Identyfikacja zasobów wewnętrznych szkoły oraz źródeł zewnętrznych wsparcia małoletniego – ofiary krzywdzenia,
- Zakres współdziałania szkoły z podmiotami zewnętrznymi na rzecz wsparcia małoletniego,
- Zakres, wymiar godzin, okres wsparcia udzielonego małoletniemu,
- Formy i metody wsparcia małoletniego.

Po sporządzeniu dokumentu „Plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia” sporządza się osobny dokument o nazwie „Ocena efektywności udzielanego wsparcia”. Powinny w nim znajdować się:

- ✓ Zasady i sposób monitorowania efektów wsparcia (np. 2 razy w półroczu/roku szkolnym sprawdzanie wyników obserwacji prowadzonej przez nauczycieli i specjalistów w czasie lekcji, rodziców/opiekunów małoletniego podczas oferowanych form wsparcia; wyniki rozmów z małoletnim; efekty wsparcia udzielanego małoletniemu przez podmiotu zewnętrzne; analiza dostępnej dokumentacji);
- ✓ Ocena efektów wsparcia: ocena adekwatności udzielonego wsparcia do zdiagnozowanych potrzeb małoletniego z doświadczeniem krzywdy.

10. Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów Ochrony Małoletnich

1. W przypadku zmian prawa, wymagającego ich wdrożenia, w dokumencie nowelizacje są wprowadzane na tych samych zasadach, które obowiązywały przy wdrożeniu dokumentu do obrotu prawnego w szkole.
2. Raport z ewaluacji wraz z wnioskami i rekomendacjami zespołu ewaluacyjnego przedstawiany jest na posiedzeniu Rady Pedagogicznej oraz Rady Rodziców.